

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**«Запобігання корупції та забезпечення доброчесності на державній службі
та службі в органах місцевого самоврядування»**

Шифр програми: ЗК/2023/015

Рік запровадження програми: 2023

Програму погоджено: рішення Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 02 березня 2023 р. № 2-23

Програму затверджено: наказ НАДС від 13 червня 2023 р. № 86-23

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Запобігання корупції та забезпечення доброчесності на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування
Шифр програми	ЗК/2023/015
Тип програми за змістом	загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадові особи місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	0,67 кредиту ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми: 5 днів протягом тижня
Мова(и) викладання	українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	запобігання корупції та забезпечення доброчесності
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання щодо механізмів, які регулюють діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері запобігання корупції та забезпечення доброчесності; прийняття ефективних рішень; виконання на високому рівні поставлених завдань
Укладач(і) програми	Василевська Тетяна Едуардівна, д.держ.упр., професор, професор кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, tvasilevs@ukr.net; Корчак Наталія Миколаївна, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, natalii.korchak@knu.ua; Мордас Ірина Василівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, iv.mordas@knu.ua
2. Загальна мета	
Формування та удосконалення професійних компетентностей державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо дотримання антикорупційного законодавства; ознайомлення учасників навчання з правилами етичної поведінки; оновлення знань та розвиток умінь і навичок, необхідних для ефективного вирішення завдань професійної діяльності щодо запобігання проявам корупції та дотримання правил етичної поведінки; здатність на належному рівні виконувати посадові обов'язки	
3. Очікувані результати навчання	
Учасники професійного навчання за результатами навчання повинні демонструвати:	
знання	основних положень законодавства України щодо запобігання корупції; видів та підстав притягнення публічних службовців до відповідальності за корупційні правопорушення і правопорушення,

	пов'язані з корупцією; специфіки порядку та правил проведення процесуальних дій при притягненні до відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, які пов'язані з корупцією
уміння	організувати заходи щодо недопущення виникнення корупції в ході професійної діяльності, виявлення фактів корупційних діянь, усунення наслідків правопорушень, пов'язаних з корупцією; застосовувати у практичній діяльності правила етичної поведінки
навички	планування та здійснення заходів щодо запобігання та протидії корупції; виявлення чинників, що уможливають виникнення корупційних ризиків в діяльності органу державної влади та здійснювати заходи реагування на них; заповнення електронних декларацій
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Дистанційно в синхронному режимі (участь у вебінарах, під час яких проводяться лекції, тематичні дискусії, застосовуються кейсові методика, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань, практичні роботи) і асинхронному режимі (опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів)	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	дистанційне навчання в синхронному режимі – доступ до вебкабінету відео-конференції надається після реєстрації
Назва дистанційного курсу (модуля)	–
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	відвідування занять – 20%; проходження дистанційного навчання – 50 %; підсумковий контроль – 30%. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю
Форма підсумкового контролю	тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин / кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
Тема 1. Механізми державної політики у сфері запобігання та протидії корупції в Україні.	5	–	4	–	1
Тема 2. Корупційні правопорушення та відповідальність за порушення антикорупційного законодавства.	5	–	4	–	1
Тема 3. Система електронного декларування та заходи фінансового контролю.	5	–	4	–	1
Тема 4. Політична корупція та заходи державного контролю за фінансуванням політичних партій.	3	–	2	–	1
Підсумковий контроль результатів навчання	2	–	2	–	–
РАЗОМ	20/0,67	–	16	–	4

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Механізми державної політики у сфері запобігання та протидії корупції в Україні

Загально-правова характеристика механізму протидії корупції. Антикорупційне законодавство України. Міжнародні договори та конвенції у сфері боротьби з корупцією, ратифіковані Україною. Система органів протидії корупції. Державні інституції загальної та спеціальної превенції в антикорупційній сфері. Інструменти протидії корупції. Антикорупційний інструментарій інституалізації стандартів доброчесності.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Загально-правова характеристика механізму протидії корупції в умовах розвитку демократичного суспільства.

Аналіз діючого антикорупційного законодавства України.

Пропозиції щодо дієвості антикорупційного законодавства України.

Структура системи запобігання та протидії корупції в Україні.

Характеристика повноважень державних інституцій загальної та спеціальної превенції в антикорупційній сфері в умовах воєнного стану.

Алгоритм інституалізації стандартів доброчесності в Україні.

Тема 2. Корупційні правопорушення та відповідальність за порушення антикорупційного законодавства

Поняття та ознаки корупційного правопорушення. Неправомірна вигода як основна цільова ознака корупційного правопорушення. Поняття та ознаки правопорушень, пов'язаних з корупцією. Корупційні злочини та їх класифікація. Підходи до посилення відповідальності у сфері боротьби з корупцією. Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією. Корупційні дисциплінарні правопорушення. Порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної, адміністративної та кримінальної відповідальності за корупційні діяння.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, практична робота та розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Характеристика корупції як юридичний феномен.

Обов'язкові ознаки неправомірної вигоди як основної цільової ознаки корупційного правопорушення.

Співвідношення спільних і відмінних ознак «корупційного правопорушення» та «правопорушення, пов'язаного з корупцією».

Класифікація корупційних злочинів.

Специфічні правові наслідки корупційного злочину.

Пропозиції щодо посилення відповідальності у сфері боротьби з корупцією в Україні.

Тема 3. Система електронного декларування та заходи фінансового контролю

Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні. Особливості роботи системи електронного декларування. Суб'єкти подання, терміни подання та типи декларацій. Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій. Ідентифікація (виявлення) корупційних ризиків. Додаткові заходи здійснення фінансового контролю щодо окремих категорій осіб. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз ситуацій, практична робота та розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Характеристика правового механізму електронного декларування в Україні.

Особливості роботи системи електронного декларування в умовах воєнного стану.

Алгоритм перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій.

Порядок подання декларацій та проведення спеціальної перевірки під час воєнного стану.

Пропозиції щодо посилення відповідальності за порушення вимог фінансового контролю.

Тема 4. Політична корупція та заходи державного контролю за фінансуванням політичних партій

Політична корупція як феномен політичного процесу. Форми прояву політичної корупції та підгрунття її виникнення. Види політичної корупції. Забезпечення прозорості та справедливості функціонування грошей у політиці. Принципи діяльності політичних партій як фактор повернення довіри громадян до політичних процесів. Система державного контролю за фінансуванням статутної діяльності політичних партій. Система запобігання політичній корупції в Україні. Відповідальність за порушення встановлених вимог і обмежень у сфері фінансування політичних партій.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Характеристика політичної корупції як феномену політичного процесу.

Структура системи запобігання політичній корупції в Україні.

Порядок державного контролю за фінансуванням статутної діяльності політичних партій.

Пропозиції щодо забезпечення прозорості та справедливості функціонування грошей у політиці.

Особливості відповідальності за порушення встановлених вимог і обмежень у сфері фінансування політичних партій.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою здійснюється за такими складовими:

- відвідування занять – 20%;
- проходження дистанційного навчання – 50 %;
- підсумковий контроль (тестування) – 30%.

Підсумки оцінювання є сумою всіх оцінок за кожною складовою оцінювання результатів навчання.

Під час відвідування занять оцінюються відповіді на питання, виконання завдань, участь в дискусії, інших формах роботи за відповідними темами.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Корчак Н.М. Антикоруційні цифрові рішення: досвід України та особливості їх впровадження в умовах воєнного стану. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державна служба. 2022. 6(2). 13-16.
2. Лошицький М.В. Правові засоби протидії корупції: навч. посіб. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2019. 341 с.
3. Мордас І.В. Антикоруційна політика в контексті євроінтеграції України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2022. Випуск 2(16). С. 17-21.
4. Психологічні засади запобігання корупційним правопорушенням в органах державної влади та місцевого самоврядування: навч. посіб. / О.І. Кудерміна, Л.І. Казміренко, В.Г. Андросюк, А.Б. Фодчук. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 168 с.
5. Трепак В.М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми: монографія / В.М. Трепак. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 444 с.

Перелік нормативно-правових актів

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
2. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: Закон України від 20.06.2022 р. № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>.
3. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. Дата оновлення 04.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>.
4. Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (подання декларацій, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повідомлення про відкриття валютного рахунку): Роз'яснення НАЗК від 20.12.2021 №11. URL: <https://bit.ly/3Ijg9u7>.
5. Щодо наявності/відсутності конфлікту інтересів під час реалізації повноважень з окремих питань оплати праці: Роз'яснення НАЗК № 11 від 24.06.2022 р. URL: <https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Rozyasnennya-11-vid-13.06.2022-shhodo-konfliktu-interesiv-1.pdf>.
7. Щодо проведення спеціальних перевірок до перемоги України над російською федерацією: Роз'яснення НАЗК № 7 від 12.05.2022 р. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/documents/roz-yasnennya-7-vid-12-05-2022-shhodo-provedennya-spetsialnyh-perevirok-do-peremogy-ukrayiny-nad-rosijskoyu-federatsiyeyu/>.